

Η ΠΑΛΙΑ ΑΘΗΝΑ ΣΑΝΑΖΗ

Ραδιοφωνική έκπομπή διά
τὴν 21ην Νοεμβρίου 1971
ἡμέραν ΚΥΡΙΑΚΗΝ
καὶ ὥραν :21.45 - 22.15

149^α

Τὴν ἐκπομπὴν παρουσιάζουν ὁ ΚΩΣΤΑΣ ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ καὶ ὁ ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ. Τραγουδοῦ ἡ ΚΑΒΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ἀγαπητέ μου Δημήτρη, ἔχω νὰ σοῦ κάνω μιὰ πρότασι...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τὴν ἀκούω πολὺ εὐχαρίστως.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Πᾶμε ἀπόψε νὰ μεθύσωμε ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τί νὰ κάνωμε ;

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Νὰ πᾶμε νὰ μεθύσωμε. Νὰ τό ρίξωμε ἔξω, νὰ πιοῦμε κρασιά, οὔζα, ὅτι βροῦμε τέλος πάντων...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μὲ τρόμαξες καημένε Γιάγιο. Νόμισα πὺς ἤθελες νὰ μεθύσωμε ἀληθινά. Ἔτσι ὅμως πού μου τό εἶπες : νὰ πιοῦμε οὔζα καὶ κρασιά, κατάλαβα τί ἀκριβῶς θέλεις.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Δέν ἀμφέβαλλα ὅτι θά ἔμπαινες στό νόημα. Θέλω νὰ ποῦμε πὺς καὶ ποῦ τά πίνανε, τά κοπανούσανε οἱ παλαιοὶ ἀθηναῖοι.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν εχω ἀντίρρηση νὰ κάνωμε μιὰ βόλτα.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ἐκεῖνο πού μου κάνει ἐντύπωσι εἶναι ὅτι στά παλιὰ τραγούδια δέν ἀναφέρεται ποτέ καμμιά ταβέρνα. Μόνο σ' ἓνα τραγούδι τοῦ Μωραϊτίνη ἀναφέρεται μιὰ τάβερνα : Καί τό σούρουπο σάν πιάνη - βγαίνουν οἱ θεοὶ σεργιάνι - καὶ τά κοπανᾶν γιά γουρι στήν ταβέρνα τοῦ Τζουτζούρη... Ἐπῆρχε πραγματικά αὐτή ἡ ταβέρνα τοῦ Τζουτζούρη ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἄν ὑπῆρχε ; Δυὸ ἦτανε οἱ παλιές καὶ γνήσιες ἀθηναϊκές ταβέρνες. Τοῦ Σκαλούμπανα καὶ τοῦ Τζουτζούρη.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ
ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Μπράβο. Του Σκαλούμπανα και του Τζουτζούρη. Βέβαια δέν θά ήτανε σάν τίς σημερινές ταβέρνες...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Ταβέρνες σάν τίς σύγχρονες, τίς κοσμικές ταβέρνες δέν υπήρχανε στήν παλιάν 'Αθήνα. 'Υπήρχαν ταβέρνες όρθόδοξες, ταβέρνες μόνο για κρασί, ταβέρνες όπου δέν τολμούσε νά πατήση γιναικετό πόδι. Καί οί δύο αυτές ταβέρνες βρισκόντουσαν στήν Πλάκα, κοντά στήν όδόν 'Αδριανού όπου ήτανε τότε ή Παλιή 'Αγορά. Κρασί καλό βέβαια και μέ συναγωνισμό μάλιστα. "Ασε πού κυκλοφορούσανε και μερικά μυστηριώδη συνθήματα στόν κόσμο τών μπειρήδων. ~~Κάθε~~

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Τί είδους συνθήματα ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Πρώτος ό Σκαλούμπανας είχε λανσάρει τό "Αλφα Βήτα... Κάθε τόσο έγραφε στήν πόρτα τής ταβέρνας του μέ κιμωλία : Σήμερα "Αλφα Βήτα. Δυό κεφαλαία στοιχεΐα "Αλφα Βήτα. Καί μόλις αυτό γινότανε γνωστό, τρέχανε οί μπειρηδες στό "Αλφα Βήτα.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Μά τί έσήμαινε αυτό τό μυστηριώδες "Αλφα Βήτα ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

"Ητανε τά αρχικά από τίς λέξεις : 'Ανοίγω Βαρέλι...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

'Ανοίγω Βαρέλι. "Αλφα Βήτα και οί μπειρηδες τρέχανε νά δοκιμάσουν τό καινούργιο βαρέλι, τό νέο κρασί. Καταλαβαίνεις ότι αυτό κράτησε αρκετούς μήνες πριν τό καταλάβη ό αντίπαλος ταβερνιάρης... ό Τζουτζούρης.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Μάλιστα. Μάθαινε κάθε τόσο ότι ό Σκαλούμπανας ήτανε γεμάτος κόσμος. Τί συμβαίνει ; ρωτούσε. Του λέγανε : "Έχει άπόψε "Αλφα Βήτα... Τελικά, όταν έμαθε τί έσήμαινε αυτό τό "Αλφα Βήτα, άρχισε νά γράφη κι' αυτός μέ κιμωλία στήν πόρτα του. Σήμερα Γάμμα - Δέλτα...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Πολύ φυσικό. Μετά τό "Αλφα Βήτα, τό Γάμμα Δέλτα. Καί τί έσήμαινε αυτό τό Γάμμα Δέλτα ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

'Επίσης αρχικά συναγωνισμός. Γιωματάρι - Διαμάντι.

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Πολύ σωστά. Γιοματάρι Διαμάντι. Γάμμα Δέλτα. Φαντάζομαι ότι οί άθηναίοι μπειρηδες θά τόν γλεντούσανε αύτόν τόν άνταγωνισμό.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Εΐχανε διαιρεθεΐ σέ δυό στρατόπεδα. Οί άφηραβητάδες καί οί Γαμμαδελτάδες. Καί εΐχανε καί μιά δικαιολογία για τά σπίτια τους. Λέγανε στίς γυναΐκες τους οί μπειρηδες : Πάμε νά μάθωμε γράμματα. 'Εγώ δέν τά παίρνω εΐκολα καί εΐμαι άνόμα στό "Αλφα Βήτα...". Όταν προβιβαστώ, θά πάω καί στό Γάμμα Δέλτα.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί δέν ύπήρχανε άλλες ταβέρνες ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πολλές. Πρώτα πρώτα ύπήρχε μιά μεγάλη ταβέρνα πού έλέγετο : Σαράντα βαρέλες.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί εΐχε πραγματικά σαράντα βαρέλια αύτή ή ταβέρνα ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Σαράντα άκριβώς. Καί ξερείς ποϋ βρισκότανε ; Πίσω από τό παληό Βαρβάκειο, σέ μιά μικρή πλατεΐα. 'Ονομαστή ταβέρνα οί σαράντα βαρέλες πού ύπήρχε άνόμη έως τριάντα χρόνια πρίν, όπως ύπήρχε άλλη μία, γνωστή καί αύτή μέ τήν έπιγραφή : Πάρε καί σύ καί σΰπα.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Ετσι λ εγότανε : Πάρε καί σύ καί σΰπα ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ετσι. "Ητανε μιά παληομάντρα στήν όδόν 'Ανδρέου Μεταξά κοντέ στά 'Εξάρχεια. Νά τί κόσμος μαζευτότανε έκει, δέν λέγεται. Γυναΐκες όμως ποτέ. Εΐπαμε : "Ολες αύτές ήτανε ταβέρνες άνδρικές, ταβέρνες όρθόδοξες, ταβέρνες μόνο για κρασί μέ μεζέδες καμμιά μαρίδα, κανένα μπακαλιάρο τηγανιτό, κεφαλοτύρι καί χαλβά..."
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Χαλβά εΐπες ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ναι, χαλβά. "Οχι χαλβά σπιτικό, μέ σιμιγδάλι, αλλά χαλβά τοϋ μπακάλη πού ήτανε για τούς μπειρηδες ό καλύτερος μεζές. Χαλβάς μέ λεμόνι καί λίγη κανέλλα. Καί δέν τόν τρώγανε τόν χαλβά..."

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ 'Αλλά τί ; Τόν κοιτάζανε μόνο ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Οί πραγματικοί μπειρηδες ; "Οχι... Τόν εΐχανε στή μεση του τρα-
πεζιου και μέ τά δυό δάκτυλα μόνο, τόν χαϊδεύανε και κατόπιν
γλείφανε τά δυό τους δάκτυλα μέ τά χείλη. Αύτός ήτανε ό μεζές
πού ΐκανε τούς μπειρηδες ν'άδειάζουν τό ποτήρι τους

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Κι'όχι μόνο ν'άδειάζουν τό ποτήρι τους, αλλά νά βχωνται και
στό κέφι και νά πλάνουνε σόττο βότσε τό τραγουδι τους : Γιατί
λυπητερό τραγουδι λέν τά πουλιά πρωϊ πρωϊ...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μπράβο Γ άγκο. Αύτό τό τραγουδι αξίζει νά τό ακούσωμε μ'όλο
πού δέν ΐχομε μπροστά μας ούτε κρασί, ούτε χαλβα μέ λεμόνι και
κανέλλα.

ΚΑΒΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (Μέ συνοδεία πιάνου) Γιατί λυπητερό τραγουδι
λέν τά πουλιά πρωϊ πρωϊ

Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Ομως θά σοϋ θυμήσω κι'έγώ μιá ταβέρνα πού τήν ξεχνάς. Ταβέρνα
τό Μενίδι.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Στήν όδόν Χαλκοκονδύλη ; Κοντά στήν Πατησίων ; Μά δέν εΐναι
τόσο παλιά σάν τίς άλλες πού σοϋ εΐπα. Τό Μενίδι, ύπήρχε ακόμη
και μετά τόν πόλεμο του σαράντα. Πηγαίνανε και πολλοί ήθοποι-
οί έκει, πηγαίναμε κι'έμεις... τό ξεχνάς ;

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Κάθε άλλο. "Ητανε όμως όνομαστή γιατί κάθε χειμώνα ΐκανε
τακτικά ένα καταπληκτικό φαγητό : 'Αγριογούρουνο μέ έλιές πρά-
σινες. Τό θυμάσαι ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πραγματικά καταπληκτικό φαγητό. 'Εγώ όμως θά σοϋ μιλήσω για
μιá άλλη ταβερνα, ένα μικρό ταβερνάκι πού καλά καλά δέν χωρούσε
περισσότερα από πέντε τραπέζια μέ τίς καρέκλες τους. 'Επιγρα-
φή δέν εΐχε... όνομα δέν εΐχε... όμως ήτανε γνωστή μέ τό όνομα
" Του Κολοκοτρώνη ή μπόμπα ".

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Του Κολοκοτρώνη ή μπόμπα ; Γιατί ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αυτό τό ταβερνάκι, σ' ένα παληό, σχεδόν έρειπωμένο σπίτι βρισκότανε πίσω από τήν 'Ακρόπολι σ' έναν άνηφορικό δρομάκι καί εΐχε μέσα ένα μόνο βαρέλι, ένα βαρέλι τεράστιο τών τριών χιλιάδων οκάδων.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τριών χιλιάδων οκάδων ; Δηλαδή πόσο μεγάλο ήτανε ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Αν λογαριάσης ότι τά μεγάλα βαρέλια παίρνανε οκτακόσιες οκάδες τό πολύ, σκέψου ένα βαρέλι τριών χιλιάδων οκάδων. Εΐχε πόρτα καί έμπαινε μέσα άνθρωπος γιά νά τό καθαρίση

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τέλος πάντων, ένα βαρέλι σάν δωμάτιο. Μά γιατί τό λέγανε μπόμπα του Κολοκοτρώνη ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Διότι αυτό τό βαρέλι εΐχε ιστορία, όπως λέγανε. Τό εΐχανε φέρει από τήν Τρίπολι καί ήτανε βαγένι ένατόν τριάντα έτών, αφού απ' αυτό έπινε ο Κολοκοτρώνης, ο Γέρος του Μωρηΐ. 'Ο ταβερνιάρης πού τό εΐχε, δέν μαγειρεύε, δέν έτοίμαζε φαγητά, ούτε καν μαρίδες ή μπακαλιάρο. 'Ελιές θρούμπες, κεφαλοθύρι καί γιά μεγάλη πολυτέλεια καμμιά ρέγγα. Τίποτε άλλο... "Ομως οί πιστοί του πελάτες μαζευόντουσαν τά βραδάκια γιά νά πιουνε καλό κρασί από τήν μπόμπα του Κολοκοτρώνη.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ 'Ιδιόρρυθμες οί ταβέρνες τής παληΐς 'Αθήνας. Καμμιά άλλη δέν θυμάσαι ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τήν ταβέρνα του Κούφαλη, στήν οδό Καλλέργη κοντά στό Μεταξουργείο. Αύτή δέν ήτανε ταβέρνα. "Ητανε σπίτι ισόγειο μέ δυό τρία δωμάτια. 'Ιδιωτική ταβέρνα. 'Ο ταβερνιάρης, αυτός ο Κούφαλης έβαζε στό υπόγειό του δυό βαρέλια κρασί καί δεχότανε τούς φίλους του, τούς μεμνημένους μόνο.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Φαγητό ; Μαγειρεύε κανέναν μεζέ ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κι' έδω πρωτοτυπία. Φαγητό δέν υπήρχε παρά μονάχα γαρίδες στήν σχάρα. Γαρίδες καί παραβίδες στήν σχάρα. Εΐχε μιá μεγάλη φουφού κι' έκει έφηνε τίς γαρίδες του γιά τούς πελάτες.

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δεκαπέντε λεπτά, μιά μιση δειάρα δηλαδή. "Έτσι ο άθηναίος γλύτωνα μιά πεντάρα στην διαδρομή του για τήν εργασία του.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί τήν λογάριαζε αυτήν τήν πεντάρα ο άθηναίος ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Βεβαίως τήν λογάριαζε, διότι όσο κι'άν λέμε σήμερα ότι ή ζωή τότε ήτανε φτηνή, σέ βεβαιώνω Γιάγκο πώς ήτανε πανάκριβη.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ ~~Πανάκριβη~~ "Όχι καί πανάκριβη...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πανάκριβη σοῦ λέω. Λάβε ὑπ'ὄψι σου τά ένοίκια έν σχέσει μέ τά έξοδα κινήσεως. Σήμερα ένας μέσος άθηναίος, ένας υπάλληλος νά ποῦμε, θέλει για νά πάη στην δουλειά του μέ τό λεωφορεῖτο δυό μιση δραχμές καί άλλες τόσες για έπιστροφή, πέντε. Καί πάντε τό απόγευμα, δέκα δραχμές τήν ήμέρα. Εἴκοσι πέντε μέρες εργάσιμες τόν μήνα...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Μᾶς κάνουν διακόσιες πενήντα δραχμές τόν μήνα για έξοδα κινήσεως.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τό φθηνότερο μοῦκι νά πληρώνη χρειάζεται πως δήποτε χίλιες πεντακόσιες δραχμές τόν μήνα... Τότε όμως τά έξοδα κινήσεως ήτανε μεγαλύτερα από τό νοῦκι, διότι ήθελε ο υπάλληλος 15 λεπτά νά πάη στην δουλειά του καί 15 νά γυρίση τριάντα καί άλλα τόσα τό απόγευμα, εξήντα λεπτά τήν ήμέρα, στίς 25 εργάσιμες ήμέρες, χρειαζότανε δεκαπέντε δραχμές. Τό ένοίκιό του τόσο ήτανε περίπου, δέν περνούσε τίς εἴκοσι τριάντα δραχμές τόν μήνα.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί ο μέσος άθηναίος κυκλοφοροῦσε πεζή. Τό άμάξι καί τό μόνιππο ακόμη έθεωρεῖτο πολυτέλεια, ένῶ σημερα τό ταξί, ὄχι μόνο δέν εἶναι πολυτέλεια μά εἶδος πρώτης ανάγκης.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί βέβαια τό άμάξι ήτανε πολυτέλεια. Θυμήσου τό παλαιό τραγοῦδι τοῦ 1910 : Μαριανάκι στό 'χα τάξει - νά 'ρθω σπίτι σου μέ άμάξι - σάν έρθῆ 'Αποκρηά. Αὐτά φῶς μου ἔχει ο έρωσ - κοίτα μή μ'άκουση ο γέρος - καί ξυπνήση τη γρηά...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τί τά θέλεις Γιάγκο μου αγαπητέ, οποίος θέλει να μελετήσει τήν φαγοποτική ιστορία τής 'Αθήνας, θά προσέξη ότι τά μεγάλα διεθνή γεγονότα, έχουν μεγάλη σχέση με τίς αλλαγές στήν ὄρεξι ~~και~~ καί τήν γεύσι τῶν ἀθηναίων.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Νομίζω ότι αὐτό πού εἶπες τώρα, θέλει σκέψι καί μελέτη. Εἶπες ότι τά μεγάλα διεθνή γεγονότα ἔχουν ἀλλάξει τήν ὄρεξι καί τήν γεύσι τῶν ἀθηναίων. Δηλαδή ; Γιά κάνε μου τολιανά αὐτό.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν εἶναι δύσκολο. Σκέψου ότι ~~θα~~ ἔως στά 1916, δηλαδή ἐδῶ καί πενήντα τέσσερα χρόνια, εἶχαμε τά ταβερνάκια πού λέγαμε πρίν ἀπό λίγο, μέ καλό κρασί ἀναμφισβήτητα, ἀλλά χωρίς καλό φαγητό παρά μονάχα συκωτάκια τηγανιτά, μαρίδες, μπακαλιάρους καί ἔν ὑπῆρχε ἡ εὐχέρεια τής σούβλας κανένα κοινορέτσι ἢ σπληνάντερο. Στά 1917 γίνεται μιὰ παγκόσμια ἀναταραχή : 'Η Ρωσική ἐπανάστασις...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Στάσου καί κατάλαβα πού θά καταλήξῃς. Γίνεται ἡ Ρωσική 'Επανάστασις καί κατεβαίνουν οἱ ρῶσοι πρόσφυγες στήν 'Ελλάδα. Οἱ περισσότεροι στήν 'Αθήνα. Αὐτοί πρέπει νά ἐργασθοῦν καί τί κάνουν ; 'Ανοίγουν μικρά ἐστιατόρια καί ταβερνάκια καί μπάρ καί εἰσάγουν καινά δαιμόνια στά ἀθηναϊκά στομάχια.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα, αὐτό εἶναι. 'Ανοίγει πρῶτα πρῶτα ἕνα ταβερνάκι στήν ὁδόν Θεμιστοκλέους. Λέγεται Ρωσική γωνιά. Ρούσκι ὄγαλκι. Δεύτερο μικρό ταβερνάκι στήν ὁδόν Πειραιῶς μέ ἐπιγραφή : Τό μάτι τής γάτας...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τό μάτι τής γάτας ; 'Εστιατόριο ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ἐτσι λεγότανε. Τρίτο ἀνοίγει στήν γωνία Σταδίου καί 'Εμμανουήλ Μπενάκη ἕνα πολυτελέστατο μπάρ, τό Γηουρμέ. "Ολα αὐτά δέν προσφέρουν μαρίδες τηγανιτές ἢ πατσᾶ νυκτός, μά καινούργιες γεύσεις, νέα φαγητά, καινοφανεῖς μεζέδες. Εἶραμε πρίν ἀπό τήν Ρωσική 'Επανάστασις τί εἶναι τά πιροσκι ; "Οχι βέβαια.

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Ομως σήμερα δέν υπάρχει χωριό καί χωριουδάκι πού νά μήν πουλάη σάντουϊτς καί πιροσκι. Νομίζω πώς έχεις δίκαιο. "Ένα κοσμοϊστορικό γεγονός, ή Ρωσική 'Επανάστασις μᾶς ἔλλαξε τήν γεῦσι...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί ὕστερα ἀπό λίγα χρόνια, ἔρχεται ἄλλο κοσμοϊστορικό γεγονός καί μᾶς ἀλλάζει πάλι τήν γεῦσι. Στά 1922, ή Μικρασιατική καταστροφή. "Ἔρχονται οἱ πρόσφυγες στήν 'Ελλάδα καί οἱ περισσότεροι ανοίγουνε οὐζάδικα μέ μεζέδες ἀνατολίτικους. Καινούργιο στομαχικό ἀνανάτωμα...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Νομίζω ὅτι καί σ'αυτό έχεις δίκαιο. Πρίν ἔρθουν οἱ πρόσφυγες στήν 'Ελλάδα, τά ἀθηναϊκά οὐζάδικα πρῶτον δέν θά ἦτανε πολλά καί δεύτερον θά ἦτανε πολύ φτωχά σέ περιποίηση στομάχου. Μιά πράσινη ἐλιά, μία πιπεριά τουρσί καί στόπ...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Αφήνω ὅτι μερικά παλαιά οὐζοπωλεῖα, προσφέρανε μέ τό οὔζο ή τό ρακί... πεντ'ἔξη στραγάλια. "Ομως μετά τήν καταστροφή τῆς Μικρᾶς 'Ασίας, τό ἀθηναϊκό οὐζάδικο παίρνει δρόμο. 'Ἐξωρατίζεται καί ... ἔξανατολίζεται
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Πολύ μου ἔρεσε αὐτός ὁ ὅρος τοῦ ἔξανατολισμοῦ.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν ξέρω ἂν εἶναι ἀπόλυτα σωστός. Τό οὐζάδικο, τό ἀθηναϊκό οὐζάδικο, μέ τό μικρό ρακοπότηρο καί τήν πράσινη ἐλιά, ἔρχισε νά ἔξανατολίζεται καί νά ἔξευρωπαϊζεται ταυτόχρονα.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τόν ἔξευρωπαϊσμό πού τόν βλέπεις ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Θυμᾶμαι ἓνα οὐζάδικο στήν ὁδόν Πατησίων. Μικρό, στενόχωρο καί ἀναχρονιστικό. Ἔιχε μία ἐπιγραφή : Ποτοπωλεῖον Σπύρου Λαΐνου. Θά τό θυμᾶσαι καί σύ φαντάζομαι. "Ένα ὥραϊο πρωῖ, ὁ ποτοπώλης Λαΐνος, βλέποντας διάφορες ξενόγλωσσες ταμπέλλες Πατισσερί, Κονφιζερί, Μπρασσερι, φτιάνει κι'αὐτός μία πινακίδα...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τό θυμᾶσαι : Ο Ὑ ζ ε ρ ῖ !...

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μπράβο. Ούζερι... Πρώτη φορά χρησιμοποιείται αυτή η λέξις.
'Εξευρωπαϊσμός στήν πινακίδα και έξανατολισμός στους μεζέ-
δες : Σαγανάκι μέ τυρί, πιπεριές τηγανιτές, παστουρμας μέ
αύγά... 'Η 'Αθήνα γίνεται 'Ικόνιον και Προύσσα. ~~Βασιλιά~~
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Και δίπλα σέ ο λα αυτά τά ανατολίτια : Ρωσική σαλάτα και
μικρά πιροσκι. 'Η 'Αθήνα γίνεται Μόσχα και Πετρούπολις.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Η συνύπαρξις πού επιδιώκουν οί διπλωμάτες έχει αρχίσει
στήν 'Αθήνα από τά ούζάδια... Και αν πᾶμε εκείνη τήν εποχή
στήν όδόν Θεμιστοκλέους, λίγο πρίν από τήν 'Ακαδημία,
βλέπομε ένα μπαράκι του Πασᾶ πού χρησιμοποιεί και τήν ποί-
ησι για διαφημιστικό κόλπο του ούζάδικου. Διάβασε Γιάννο
τό περίφημο ούζοποτικό τετράστιχο.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

'Εδῶ του Παραδείσου ή κλείς
Μεζέδες έκλειτοι και σα ν δ ο υ τ ς
θά εύρετε και κρυφα φαγητά
κεφτέδες και ώά τηγανιτά !...

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καινοτομία πραγματικ ή.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Ομως ή καινοτομία δέν γίνεται μόνο στους μεζέδες των ποτο-
πωλείων. "Εχουμε και μουσικές καινοτομίες. Ξένες άρτίστες
λανσάρουν ένα ναπολιτάνικο τραγουδάκι πού φαίνεται ότι ή-
ρεσε πολύ. Τό περίφημο Φουνικουλί - Φουνικουλά. Τό θυμά-
σαι ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πως δέν τό θυμάμαι άφου τότε, εγώ του εζχα βάλει στίχους
έλληνικούς.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ 'Ακόμη καλύτερα. Θα μας τό θυμίση τώρα ή Κλειώ μέ τους
έλληνικούς του στίχους.

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία κλειδοκυμβάλου) Πολλά - πολλά υπάρχουνε
μέ όμορφιά - μέ όμορφιά ^{κορίτσια}
άλλά - γεμάτα νάζια και να- ^{πρίτσια}
στήν συντροφιά ...

'Εγώ - δέν θέλω άσχημα να πλέξω
κι'εσως γι'αυτό - κι'εσως γι'αυτό

έργῳ - ἄργῳ πολύ γιά νά διαλέξω
νά έρωτευτῶ - νά έρωτευτῶ...

θέλω - θέλω κάτι τρυφερό
κάτι - κάτι λίγο πονηρό
νά ἔχη στόμα γιά φιλιά
καί μιάν ὀλόθερμη ἄγκαλιά
τέτοιο θησαυρό
θά παιδευτῶ, μά θά τόν βρῶ,
τέτοιο θησαυρό
θά παιδεφτῶ μά θά τόν βρῶ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τό Φουνικουλί - Φουνικουλά... Δέν ὑπάρχει τραγουδι ναπολι-
τάνικο πού νά τραγουδήθηκε τόσο πολύ σ' ὄλον τόν κόσμο ὅπως
αὐτό.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Εἶμαι σύμφωνος, μά γιά νά ξαναγυρίσωμε στήν κουβέντα μας, εκεί-
νη ἡ ἔναρξις τοῦ ἔξανατολισμοῦ τοῦ ἀθηναϊκοῦ στομάχου, ἔχει πο-
λύ προοδεύσει καί ἐπενταθεῖ ἀπό τότε. Σήμερα, ὅπου κι' ἂν γυρί-
σης σέ κάθε γωνιά δρόμου, βλέπεις κι' ἕνα σουβλατζίδικο μέ ἀπί-
θανά ἀνατολίτικα παρασκευάσματα : Ντονέρ κεμπάπ, χανούμ μπουρέκι,
ντολμαῖ μπαξέ, σίς κεμπάπ...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ταντίρ ὀγλοῦ, γιασασίν ντολμαῖ, Μεχμέτ τουρλοῦ...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Ἐλα τώρα, τό παρακάνεις. Αὐτά εἶναι δικές σου συνταγές.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν ἀποκλείεται νά ὑπάρχουν. Τό δυσάρεστο εἶναι ὅτι βλέπεις
στόν δρόμο θεάματα πού σοῦ κινοῦν τήν ἀγανάκτησι. Σέ γρόνια
παλαιότερα συνέβαινε νά πεινάση κανεῖς στόν δρόμο. 'Αγόραζε
ἕνα ἀθωότατο κουλουρι μέ σησάμι καί τό τρωγε μέ δύο τρεῖς πέν-
τε μπουκιές... ἐνῶ σήμερα...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Σήμερα, βλέπεις μιὰ κομφή ντεμουαζέλλα στόν δρόμο νά κρατάη
ἕνα χωνάκι μέ σουβλάκι μέ πῆττα καί νά τό μασσουλάη ἐνῶ στά-
ζουνε οἱ σάλτσες στό στήθος της καί λερώνονται τά γάντια της

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μή σοῦ φαίνεται παράξενο αὐτό Γιάγκο. Σήμερα καί τό στομάχι
ἀκολουθεῖ τήν γενική ἀναρχία πού βασιλεύει στόν κόσμο. 'Ἐδῶ
κατήντησε καί οἱ ξένοι τουρίστες πού ἔρχονται στήν 'Αθήνα νά
αἰχμαλωτίζονται ἀπό τά σουβλάκια μέ τήν πῆττα... Ξέρεις ὅτι
τό περασμένο καλοκαῖρι, εἶδα ἕνα γερμανό μέ τήν γυναῖκα του

~~οάκρηφάρα~~ σ' ένα σουβλατζίδικο νά ζητάνε...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Δύο σουβλάκια ασφαλώς.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ναί, αλλά πώς τά λέγανε ; Τσβάϊ σ ω β ρ ά κ ε ν μ π ί τ τ ι

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Σοβαρά ; Καί ασφαλώς ό σουβλατζής, τό γερμανικό παρακαλώ, τό μπίττε, θά τό πέρασε γιά π ή τ τ α... Πολύ νόστιμο.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μιά φορά, συνεννόησις έγινε καί οί γερμανάδες φύγανε μα-
σουλώντας τά σουβλάκια τους στόν δρόμο. Σέ χρόνια παλαιότερι
τέτοια κατάστασις δέν ύπήρχε. Καί αν κανένας υπάλληλος ένοιω-
θε κατά τίς ένδεκα κάποια λιγοῦρα, έφρόντιζε νά πάρη από τό
σκίτι του ένα αύγό βρασμένο, σφιχτό καί τό έτρωγε ίεροκουφί-
ως στό γραφεΐο του... "Οχι, πές μου Γιάγκο, μπορούσε ποτέ
νά πᾶς σέ μία Τράπεζα καί νά σ'έξυπηρετή μιá υπάλληλος μασου-
λώντας μιá τσούλα σάν μυρηκαστικό ζῶον ;

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ 'Ασφαλώς όχι. Καί μιá και μιλάμε πάντα γιά τήν παλαιά έποχή,
πρέπει ν'αναγνωρίσωμε ότι εκείνο πού λείπει σήμερα, είναι ό
σεβασμός πρός τόν πλησίον.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μιλήσαμε σήμερα γιά τά παλαιά ούζάδεια καί μπάρ καί ξεχάσα-
με ένα, τό κυριώτερο. Τό περίφημο καί πασίγνωστο καί όνομα-
στό μπάρ του 'Απότσου, στήν όδόν Σταδίου...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ναί μωρέ, του 'Απότσου, μά δέν τό βλέπω πιά εκεί πού ήτανε

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Έχει μεταφερθεί στήν όδόν Βουκουρεστίου μά έξακολ υθεί νά
είναι τό παλαιό εκείνο μπάρ, μέ τίς παλαιές ρευλάμες τῶν
ποτῶν στους τοίχους του. Σκέφου ότι αύτό τό ποτοπωλεΐο
πρέπει νά είναι τουλάχιστον όγδόντα πέντε έτῶν... "Ησυχο,
ήρεμο, μέ τά κεφτεδάκια του τά τηγανιτά καί τίς πατάτες
του καί τήν μλασική του τσιροσαλάτα μέ τόν μαϊντανό.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Πραγματική παλαιά γοητεία... Φασινασιόν, όπως θά λέγανε οί
φραντσέζοι... 'Αλήθεια, τώρα πού είπα τήν λέξι : Φασινασιόν
θυμᾶσαι ένα παλαιό βάλς μ'αυτόν τόν τίτλο : Φασινασιόν ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Αν τό θυμᾶμαι λέει ; Καί είμαι βέβαιος ότι πολλές μας άκρο-
άτριες μέ γυρίζα μαλλιά θά διαρύσουν άκούγοντάς το...

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Κάποια μελωδία παλαιά...

Κ.τ.λ. Κ.τ.λ